

Zpráva o nastavení a fungování vnitřního kontrolního systému v roce 2023

Název útvaru: Operátor ICT, a.s. (dále jen „OICT“)

Auditor: BDO Audit s.r.o.

Auditorský tým: [REDACTED] CRMA, CIPP/E, CIPM, FIP, vedoucí auditorského týmu

Počet stran zprávy: 8

Počet příloh: 0

Rozdělovník: 1x Představenstvo OICT
1x Odbor interních služeb
1x Interní audit

V Praze dne 31. 1. 2024

[REDACTED]

.....

[REDACTED]

Obsah dokumentu

1. Úvod.....	3
2. Nastavení a fungování VKS	3
2.1. Celkové shrnutí	3
3. Posouzení podle prvků VKS.....	4
3.1. Kontrolní prostředí	5
3.2. Řízení rizik	5
3.3. Kontrolní činnosti.....	6
3.4. Informace a komunikace	6
3.5. Monitorování	7
4. Interní audit v OICT.....	7

1. Úvod

Vnitřní kontrolní systém (dále také „VKS“) je důležitou součástí pracovních postupů organizace. Podle mezinárodně uznávaných standardů COSO¹ je vnitřní kontrolní systém „proces prováděný představenstvem, managementem a dalšími pracovníky společnosti, jehož cílem je poskytnout přiměřenou jistotu ohledně dosahování cílů souvisejících s provozem, výkaznictvím a dodržováním předpisů“.

Interní audit posoudil nastavení a udržování vnitřního kontrolního systému OICT. Cílem vyhodnocení je podat ujištění, že vnitřní kontrolní systém je nastaven tak, aby umožňoval minimalizaci provozních, finančních, strategických a jiných rizik vznikajících v souvislosti s činnostmi společnosti.

Posouzení VKS auditoři provedli na základě provedené auditní zakázky vykonané v průběhu roku 2023, a to audit č. AP01_2023 „Systém protikorupčního managementu“ (dále též „ABMS“). Rozsah hodnocení a podaného ujištění se tedy týká kontrolních mechanismů zavedených v rámci této oblasti.

Součástí VKS je také funkce nezávislého interního auditu. Proto je v této zprávě obsažena také informace o nastavení a fungování interního auditu v OICT.

2. Nastavení a fungování VKS

2.1. Celkové shrnutí

Součástí každého interního auditu v OICT je kromě jednotlivých zjištění a doporučení také celkový názor auditora na stav prověřované oblasti. Níže uvedená tabulka obsahuje kritéria pro vyhodnocení auditované oblasti z hlediska nastavení vnitřního kontrolního systému. Škála pro hodnocení je čtyřstupňová od „dobrý“ až po „nevyhovující“.

¹ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission.

Stav	Charakteristika
Dobrý 	<ul style="list-style-type: none"> • Řádně prováděné činnosti • Systémy a procesy odpovídající obchodním požadavkům a objemu • Rizika a jejich ošetření jsou vyvážená • Nebyly zjištěny žádné nebo jen drobné nedostatky
Vyžaduje zlepšení 	<ul style="list-style-type: none"> • Klíčové procesy jsou řádně prováděny • Systémy a procesy povětšinou odpovídají obchodním požadavkům a objemu • Rizika a jejich ošetření jsou ještě vyvážená • Zjištěné nedostatky lze zmírnit v rámci běžné provozní činnosti
Vážný 	<ul style="list-style-type: none"> • Klíčové procesy vykazují částečné nedostatky • Systémy a procesy částečně neodpovídají obchodním požadavkům a objemu • Rizika a jejich ošetření jsou částečně nevyvážená • Zjištění nedostatky vyžadují zvláštní pozornost
Nevyhovující 	<ul style="list-style-type: none"> • Byly zjištěny závažné problémy • Systémy a procesy neodpovídají obchodním požadavkům a objemu • Rizika a jejich ošetření jsou zcela nevyvážená • Zjištěné nedostatky naléhavě vyžadují zavést mimořádná opatření

Níže uvádíme závěry celkového posouzení v rámci provedeného auditu:

- **Audit ABMS**
 Jak je patrné z uvedeného přehledu, v rámci auditu provedeného v roce 2023 byla prověřovaná oblast klasifikována prvním nejlepším stupněm hodnocení „dobrý“. To znamená, že klíčové procesy jsou řádně prováděny, povětšinou odpovídají obchodním požadavkům, rizika nejsou významná a jejich ošetření je většinou adekvátní.

3. Posouzení podle prvků VKS

Pro účely vyhodnocení se VKS zpravidla popisuje podle svých prvků, oblastí či cyklů. Podle mezinárodně uznávaných standardů COSO lze členit vnitřní kontrolní systém následovně²:

- kontrolní prostředí
- řízení rizik
- kontrolní aktivity
- informace a komunikace

² Uvedené členění má pomoci zorientovat se v různých oblastech VKS. Konkrétní kontrolní mechanismy či zjištění mohou spadat pod více uvedených oblastí. V rámci zprávy pro zjednodušení řadíme jednotlivá zjištění právě pod jednu z uvedených oblastí.

- monitorování

3.1. Kontrolní prostředí

Východiska

Kontrolní prostředí je soubor standardů, procesů a struktur, které poskytují základ pro provádění vnitřní kontroly v celé organizaci. Představenstvo a vrcholový management udávají „tón seshora“, pokud jde o důležitost vnitřní kontroly včetně očekávaných standardů chování.

Kontrolní prostředí zahrnuje integritu a etické hodnoty organizace, parametry nastavující organizační strukturu a dále např. také proces získávání, rozvoje a udržení kompetentních pracovníků. Výsledné kontrolní prostředí má zásadní dopad na celkový systém vnitřní kontroly.

Stav v OICT

V rámci oblasti „kontrolní prostředí“ auditoři v roce 2023 neidentifikovali nedostatky, které by vyplynuly v rámci auditu zaměřeného na ověření ABMS. Auditoři rovněž nedisponují informacemi o jiných nedostatcích v rámci této oblasti VKS.

Auditoři dále uvádějí, že společnost má stále zavedený systém protikorupčního managementu a také tzv. etickou linku, a to již před nabytím účinnosti národního zákona o ochraně oznamovatelů. V rámci tohoto systému bylo v roce 2023 evidováno osm podnětů. Z těchto osmi podnětů byly klasifikovány tři podněty jako důvodné, tři podněty jako částečně důvodné a 2 podněty jako nedůvodné. Společnost OICT k těmto podnětům přijala opatření k ošetření zjištěných nedostatků a rizik.

Společnost také disponuje postupy pro prevenci a detekci korupčního, podvodného nebo jiného nežádoucího jednání. Tyto mechanismy posilují kontrolní prostředí, firemní kulturu a prohlubují naplňování zásady transparentnosti.

3.2. Řízení rizik

Východiska

Každá společnost čelí různým rizikům z externích i interních zdrojů. Riziko je možnost, že dojde k události, která ovlivní dosažení stanovených cílů (negativně – riziko v užším slova smyslu nebo pozitivně – příležitost). Analýza rizik zahrnuje dynamický a průběžný proces identifikace a hodnocení rizik. Rizika ohrožující dosažení stanovených cílů napříč společností by měla být posuzována ve vztahu k rizikovému apetitu. Analýza rizik tvoří základ pro určení toho, jak budou rizika řízena. Mezi výhody celofiremního řízení risk (enterprise risk management, „ERM“) patří:

- zvýšení okruhu možných příležitostí
- identifikace a řízení rizik napříč celou společností
- zvýšení pozitivních výsledků a redukce nepříjemných překvapení
- snížení výkyvů ve výkonnosti

- zlepšení alokace zdrojů
- posílení celkové odolnosti společnosti.

Stav v OICT

V rámci oblasti „řízení rizik“ auditoři v roce 2023 neidentifikovali nedostatky, které by vyplynuly v rámci auditu zaměřeného na ABMS. Na základě, které mají auditoři k dispozici, jsme neidentifikovali žádná další rizika v uvedené oblasti.

3.3. Kontrolní činnosti

Východiska

Kontrolní činnosti jsou aktivity nastavené prostřednictvím vnitrofiremních zásad a postupů, které pomáhají zajistit, že rozhodnutí a pokyny vedení určené ke zmírnění rizik, jsou naplňovány. Kontrolní činnosti se provádějí na všech úrovních společnosti, v různých fázích procesů včetně IT prostředí firmy. Mohou mít preventivní nebo detektivní (zjišťovací) charakter a mohou zahrnovat řadu manuálních a automatizovaných činností, jako jsou autorizace a schvalování, oddělení neslučitelných rolí a kontrola čtyř očí, ověřování, odsouhlasení a kontroly obchodní výkonnosti.

Stav v OICT

V rámci oblasti „kontrolní činnosti“ auditoři v roce 2023 neidentifikovali žádná zjištění. Auditoři nemají informace o jiných nedostacích v rámci této oblasti VKS.

3.4. Informace a komunikace

Východiska

Informace jsou nezbytné k tomu, aby společnost mohla vykonávat vnitřní kontrolu a podporovat tak dosahování svých cílů. Vedení by mělo mít k dispozici relevantní a kvalitní informace z interních i externích zdrojů. Komunikace je kontinuální, opakující se proces poskytování, sdílení a získávání potřebných informací. Interní komunikace je prostředek, kterým jsou informace šířeny v rámci organizace, proudí nahoru, dolů a napříč entitou, v případě externí komunikace vně společnosti.

Stav v OICT

V rámci oblasti „informace a komunikace“ auditoři v roce 2023 neidentifikovali nedostatky, které by vyplynuly v rámci auditu zaměřeného na ABMS. Auditoři ani nemají informace o jiných nedostacích v rámci této oblasti řízení rizik.

3.5. Monitorování

Východiska

Průběžná hodnocení, samostatná hodnocení nebo jejich kombinace se používají ke zjištění, zda je přítomna a funguje každá z pěti složek vnitřní kontroly. Nezávislou formou takového hodnocení je také interní audit.

Stav v OICT

Nastavení a fungování interního auditu v OICT je popsáno v následující kapitole.

4. Interní audit v OICT

Funkce nezávislého interního auditu v OICT je zajištěna externě na základě smlouvy s BDO Audit s.r.o. Interní auditor je přímo podřízen generálnímu řediteli společnosti OICT a má za úkol zabezpečovat následující činnosti:

- přezkum a vyhodnocení přiměřenosti a účinnosti řídicí kontroly vnitřního kontrolního systému
- prověření správnosti vybraných operací
- dodržování právních předpisů přijatých opatření a stanovených postupů
- zjišťování, zda jsou včas rozpoznávána rizika a zda jsou přijímána včasná opatření ke zmírnění či kompletnímu vyloučení jejich dopadů
- ověření mechanismů řídicí kontroly, že poskytují vedoucím pracovníkům spolehlivé a včasné informace
- doporučení ke zdokonalení vnitřního kontrolního systému
- poskytování konzultační služeb dalším útvarům
- vedení auditorské dokumentace v náležité formě.

Nezávislé postavení interního auditu a jeho úkoly jsou formálně definovány statutem interního auditu v souladu s Mezinárodními standardy pro profesní praxi interního auditu.

Interní auditor prohlašuje, že po celou dobu poskytování služeb byli všichni členové auditního týmu nezávislí a nebyli ve střetu zájmu. Interní auditor dále prohlašuje, že postupoval vždy nestranně a objektivně podle Mezinárodních standardů pro profesní praxi interního auditu.

Nebyly zaznamenány žádné pokusy ze strany zaměstnanců a představitelů OICT o ovlivnění auditních výsledků nebo narušení nezávislosti interního auditu.

Interní auditor dále prohlašuje, že měl k dispozici všechny nezbytné zdroje a přístup k lidem a informacím nezbytným pro provádění svojí činnosti.

Kvalita interního auditu byla zajišťována prostřednictvím postupů interního auditu a metodických dokumentů BDO, jako je např. manuál interního auditu nebo manuál řízení rizik. Supervizi práce a výstupů z interních auditů vykonával vedoucí auditního týmu. Činnosti v rámci jednotlivých auditních

zakázek byly dokumentována s pomocí pracovní dokumentace obsahující cíle testování, jeho průběh a závěry.

Auditní tým sestával ze zkušených interních auditorů a zahrnoval všechny nezbytné odbornosti. Součástí tohoto týmu byli také auditoři disponující mezinárodně uznávanou certifikací v interním auditu (CIA, CRMA).

Na základě požadavku vedení byl v roce 2023 realizován jeden audit. Výstupem auditu je zpráva obsahující soubor zjištění a doporučení.